

คู่มือการสอน

เพื่อการขยายผลอาสาสมัครลูกเสือไซเบอร์

คำนำ

คู่มือการสอนเพื่อการขยายผลอาสาสมัครลูกเสือไซเบอร์ เป็นคู่มือการสอนที่อ้างอิงเนื้อหาหลักสูตรมาจากตำราเรียนลูกเสือไซเบอร์ ซึ่งจำนำเนื้อหาวิชาเรียนมาประยุกต์เข้ากับวิธีการสอนตามหลักวิธีฝึกอบรมของสำนักงานลูกเสือโลก 10 วิธี ซึ่งคู่มือฉบับนี้ได้มีคำแนะนำรูปแบบวิธีการสอนที่เหมาะสมในแต่ละบทเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้วิทยากรแกนนำลูกเสือไซเบอร์ได้นำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมของผู้เรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สำนักส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 วิธีฝึกอบรมของสำนักงานลูกเสือโลก 10 วิธี	3
บทที่ 2 แผนการสอน	16
วัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ของลูกเสือไซเบอร์	16
คุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	17
ภัยคุกคามจากการใช้งานทางอินเทอร์เน็ต	19
เครือข่ายสังคมออนไลน์	20
การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์	22
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์	23
ระบบการแจ้งภัยออนไลน์ของลูกเสือไซเบอร์	24

บทที่ 1 วิธีฝึกอบรมของสำนักงานลูกเสือโลก 10 วิธี

ในส่วนของเนื้อหาสาระ จะพบว่าผู้นำการฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถศึกษาได้จากเล่มตำราเรียนลูกเสือไชเบอร์และคู่มือสอนหลักสูตรวิทยากรแกนนำลูกเสือไชเบอร์ฉบับก้าวหน้า แต่หากนำหลักสูตรวิทยากรแกนนำลูกเสือไชเบอร์ฉบับก้าวหน้าและหลักสูตรค่ายลูกเสือไชเบอร์มาแปลงให้เป็นกิจกรรมแล้ว จำเป็นต้องยึดวิธีฝึกอบรม 10 วิธี โดยสำนักงานลูกเสือโลกมาบูรณาการด้วย เพื่อให้ทั้งสองหลักสูตรมีความสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมกระบวนการคิดและทักษะทางด้านกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยสำนักงานลูกเสือโลกเสนอวิธีฝึกอบรม 10 วิธี ไว้ดังต่อไปนี้

- 1) การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)
- 2) การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Group)
- 3) การบรรยาย (Lecture)
- 4) การระดมสมอง (Brainstorming)
- 5) การสาธิต (Demonstration)
- 6) ระเบียบฐานหรือการสอนแบบฐาน (Base Method)
- 7) การสวมบทบาท (Role Playing)
- 8) การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการ (Project Work Group)
- 9) การศึกษารายกรณี (Case Study Method)
- 10) การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Method)

โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) ไว้ว่าเป็นวิธีการฝึกอบรมอย่างหนึ่งที่สมาชิกภายในกลุ่มมีโอกาสทัดเทียมกันในการแสดงความคิดเห็นด้วยการอภิปรายโต้ตอบกันเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ถูกกำหนดให้ เพื่อแสวงหาข้อยุติของเรื่องดังกล่าวนั้น อย่างไรก็ตามการอภิปรายกลุ่มจะต้องอยู่ในภายใต้ภาวะของผู้นำกลุ่ม ดังนั้นการอภิปรายกลุ่มจึงมีลักษณะเด่น คือ

- เป็นวิธีการทางประชาธิปไตย
- การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิมของสมาชิกเป็นแนวทางของการสร้างสรรค์การเรียนรู้ซึ่งกันและกันยิ่งขึ้น
- สถานการณ์ในการอภิปรายกลุ่มเป็นการเสริมการใช้ความคิดอย่างรอบคอบที่สุด วิธีการนี้จะสำเร็จได้ผลดีก็ต้องอาศัยความเข้าใจตามหลักดังกล่าว ประกอบกับความชำนาญของผู้นำกลุ่มในการอภิปรายด้วย

ขั้นตอนสอนการอภิปรายกลุ่ม มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการอภิปราย ผู้สอนต้องเตรียมในสิ่งต่อไปนี้

- 1) หัวข้อและรูปแบบการอภิปราย เตรียมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียน เวลาเรียน จำนวนผู้เรียน สถานที่ เช่น ถ้าเวลาจำกัด ควรใช้แบบซุบซิบปรึกษาถ้าต้องการรวบรวมความคิดอาจใช้แบบ ระดมสมอง ถ้ามีเวลาให้ผู้เรียนได้เตรียมเนื้อหาสาระความรู้มาล่วงหน้า ควรใช้แบบซิมโพเซียม
- 2) ผู้เรียน ผู้สอนควรให้ผู้เรียนเตรียมตัวการอภิปรายมาล่วงหน้าจะทำให้ผู้เรียนได้ประโยชน์ จากการเรียนแบบอภิปรายอย่างแท้จริง
- 3) ห้องเรียน ผู้สอนควรจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสมกับรูปแบบการอภิปราย เช่น จัดแบบวงกลม เหมาะสำหรับการอภิปรายแบบระดมสมองจัดแบบตัวยูหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้าเหมาะสำหรับกลุ่มใหญ่จัดแบบตัวที หรือแบบเรียงแถวหน้ากระดานเหมาะสำหรับแบบหมู่พหุแนล
- 4) สื่อการเรียน อาจต้องใช้เอกสารประกอบการอภิปรายของแต่ละกลุ่มผู้สอนควรเตรียมไว้ให้พร้อม

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการอภิปราย ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการควบคุมและอภิปรายให้ ดำเนินไปได้ด้วยดีต้องดำเนินการต่อไปนี้

- 1) บอกหัวข้อหรือปัญหาที่จะอภิปรายให้ชัดเจน
- 2) ระบุจุดประสงค์การอภิปรายให้ชัดเจน
- 3) บอกเงื่อนไขหลักเกณฑ์การอภิปรายเช่นระยะเวลาที่ใช้ รูปแบบวิธีการ
- 4) ให้ดำเนินการอภิปรายโดยผู้สอนควรช่วยเหลือให้การอภิปรายดำเนินไปได้ด้วยดีผู้สอนไม่ควรเข้าไปก้าวก่ายหรือเข้าไปแทรกแซงผู้เรียนตลอดควรคอยดูอยู่ห่างๆ

ขั้นตอนที่ 3 - ขั้นสรุป ประกอบด้วย

- 1) สรุปผลการอภิปรายเป็นช่วงที่ผู้แทนกลุ่มสรุปอภิปราย นำเสนอผลการอภิปรายต่อที่ ประชุม ผู้สอนอาจถามคำถามผู้อภิปรายได้ในสาระสำคัญที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับขณะเดียวกันช่วยกลุ่ม อภิปรายให้เกิดความกระจ่างในเนื้อหาบางตอนได้
- 2) สรุปเรียน ผู้สอนเป็นผู้สรุปเนื้อหาสาระสำคัญที่ได้จากการอภิปรายควรได้เสริมข้อคิด แทรกความรู้ ตลอดจนนำแนวทางความรู้ไปใช้เกิดประโยชน์การสรุปนั้นควรสรุปเป็นหัวข้อกระดานดำ เพื่อให้ ผู้เรียนได้เข้าใจและบันทึกได้ง่าย
- 3) ประเมินผลการเรียน ผู้สอนควรมีการประเมินผลการเรียนการอภิปรายภายหลังที่สิ้นสุด บทเรียนเพื่อดูว่าการอภิปรายในคาบนั้นมีคุณค่าหรือมีข้อบกพร่องอย่างไรโดยประเมินให้ครอบคลุมถึงเนื้อหา หัวข้อการอภิปราย จุดประสงค์ รูปแบบ บรรยากาศ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียน การ สอนด้วย

2. การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Group)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Group) ไว้ว่าเป็นการจัดฝึกอบรม ในบางโอกาสจะต้องแบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นกลุ่มเล็กๆ 3 – 6 คน เพื่ออภิปรายปัญหาในช่วงเวลาอันจำกัด 2 – 3 นาที แต่ละกลุ่มอาจพิจารณาคนละเรื่อง เรื่องเดียวกัน หรือแต่ละประเด็นก็ได้ มีลักษณะเป็นการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างไม่เป็นทางการ หัวข้อที่จะพิจารณาก็เป็นหัวข้อเล็กๆ หรือปัญหาต่างๆ การประชุมกลุ่มย่อยนี้ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ไม่ยอมแสดงความคิดเห็นจากการประชุมกลุ่มย่อยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นความคิดของกลุ่มใหญ่ก็อาจกระทำได้

การประชุมกลุ่มย่อย มีผู้ร่วมประชุม ดังนี้

- 1) ประธาน ทำหน้าที่ดำเนินการประชุม และเชิญชวนให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง
- 2) เลขานุการ ทำหน้าที่สรุปความคิดเห็นของที่ประชุม และจดบันทึกรายงานการประชุม
- 3) สมาชิกในกลุ่ม ทำหน้าที่แสดงความคิดเห็นของตนเอง สนับสนุน หรือคัดค้านความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มคนอื่นๆ

การประชุมกลุ่มย่อย มีวิธีการ ดังนี้

- 1) กำหนดขอบเขตหรือประเด็นการประชุม ประธานจะเป็นผู้เปิดการประชุม แล้วแจ้งหัวข้อการประชุมให้ที่ประชุมทราบ ผู้เข้าร่วมประชุมจะช่วยกันตั้งประเด็นหรือหัวข้อย่อยเพื่อเป็นขอบเขตของการประชุมครั้งใหม่ บางครั้งหน่วยงานที่จัดประชุมอาจกำหนดประเด็นหรือหัวข้อย่อยไว้ให้แล้ว
- 2) การแสดงความคิดเห็น เมื่อกำหนดประเด็นการอภิปรายแล้ว ประธานควรจดหัวข้อย่อยหรือประเด็นต่างๆ ไว้แล้วเสนอประเด็นให้ที่ประชุมอภิปรายทีละประเด็น ซึ่งการอภิปรายควรดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1) ผู้เข้าร่วมประชุมพูดแสดงความคิดเห็นพร้อมเหตุผลทีละคน
 - 2.2) ผู้เข้าร่วมประชุมที่พูดสนับสนุนความคิดเห็นของผู้อื่น ควรแสดงความคิดเห็นและให้เหตุผลประกอบ เช่น “ตามที่คุณดวงพรกล่าวมานั้น ผมขอสนับสนุนเพราะ ...”
 - 2.3) ผู้เข้าร่วมประชุมที่พูดคัดค้านความคิดเห็นของผู้อื่น ควรแสดงความคิดเห็นและให้เหตุผลประกอบ เช่น “ตามที่คุณอรุณวิทย์กล่าวมานั้น เป็นสิ่งที่น่าสนใจ แต่ผมคิดว่า ...”
- 3) รายงานการประชุม หลังจากการประชุมเสร็จแล้ว จะมีการทำรายงานผลการประชุมกลุ่มส่วนมากประธานหรือเลขานุการจะเป็นผู้รายงาน ซึ่งควรปฏิบัติ ดังนี้
 - 3.1) ผู้รายงานต้องทำความเข้าใจเรื่องที่จะรายงาน
 - 3.2) การรายงานควรแยกประเด็นสำคัญเป็นข้อๆ
 - 3.3) ผู้รายงานควรพูดให้ชัดเจน มีจังหวะ และมีวรรคตอน
 - 3.4) ผู้รายงานควรใช้น้ำเสียงให้น่าสนใจ และพูดให้เป็นธรรมชาติ
 - 3.5) ผู้รายงานควรใช้เวลาในการรายงานไม่นานนัก หรือใช้เวลาตามที่มีการกำหนด

3. การบรรยาย (Lecture)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย การบรรยาย (Lecture) ไว้ว่าเป็นวิธีที่ดีและสำคัญมาก ใช้กันอย่างแพร่หลาย ง่ายและครอบคลุมเรื่องรวมได้มาก ใช้กับคนจำนวนมากๆ ได้ ประหยัดเวลาเหมาะแก่การใช้ความรู้พื้นฐาน และการให้ข้อมูล การบรรยายมีส่วนมากที่จะให้การฝึกอบรมประสบผลสำเร็จจากกล่าวไว้ว่า ไม่มีการฝึกอบรมใดที่ไม่ใช้การบรรยายเป็นพื้นฐานของการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนที่มีจำนวนมากได้เรียนเนื้อหาสาระความรู้ที่มีจำนวนมากในเวลาจำกัด
- 2) เพื่อให้ความรู้ แก่ผู้เรียนซึ่งค้นหายาก หรือเป็นประสบการณ์เฉพาะของผู้สอนเอง
- 3) เพื่อช่วยนำทางในการศึกษาด้วยตนเอง
- 4) เพื่อช่วยสรุปประเด็นสำคัญ

องค์ประกอบของการสอน

- 1) มีเนื้อหาสาระ หรือ ข้อความรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้
- 2) มีการบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย)
- 3) มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบบรรยาย

- 1) เป็นการสอนที่เน้นเนื้อหาสาระที่นำเสนอโดยครูผู้สอน ผู้บรรยายจะเสนอปัญหาวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหา และสรุปด้วยว่าวิธีการใดเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดตามหลักการ
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้หลายๆ แนวคิดก่อนที่จะสรุปเป็นข้อคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม

ขั้นตอนการสอนการบรรยาย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการสอน ประกอบด้วย

- 1) วินิจฉัยผู้เรียน โดยพิจารณาถึงพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์เดิม ความสามารถของผู้เรียน อาจใช้วิธีพูดคุย ซักถาม หรือแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการเตรียมเนื้อหาและวิธีการสอน
- 2) เตรียมเนื้อหา โดยพิจารณาถึงความละเอียด ลึกซึ้ง มากน้อย และตามลำดับของเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาและลักษณะของผู้เรียน
- 3) เตรียมคำถาม เพื่อใช้ถามผู้เรียนระหว่างการบรรยาย ช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัวและสนใจดีขึ้น
- 4) เตรียมสื่อการเรียนการสอน โดยเตรียมสื่อให้พร้อมอยู่ในสภาพใช้การได้ดี อาจเป็นสไลด์ แผ่นใส ภาพ เป็นต้น จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
- 5) ขั้นเตรียมการวัดและประเมินผล อาจจัดทำเป็นการทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดดูว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือมากน้อยเพียงไร

ขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วย

1. ชี้นำ อาจใช้วิธี
 - 1) ชักถามพูดคุยกับผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน
 - 2) ทบทวนการบรรยายในครั้งก่อนเพื่อเชื่อมโยงกับเรื่องใหม่
2. อธิบาย เป็นขั้นสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ผู้สอนควรได้ดำเนินการ ดังนี้
 - 1) บอกโครงเรื่อง เครือข่ายของเนื้อหา และแจ้งจุดประสงค์ของบทเรียน
 - 2) อธิบายให้ชัดเจนตามลำดับเนื้อหาอย่างต่อเนื่องกัน
 - 3) สังเกตปฏิกิริยาตลอดเวลาเพื่อการย้ำหรือหยุดทบทวนใหม่
 - 4) ถามคำถามในบางตอนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
 - 5) ยกตัวอย่างประกอบ เพื่อเพิ่มความแจ่มแจ้งในบทเรียน
 - 6) ใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพ ท่าทีการพูดอธิบาย การใช้ภาษา อารมณ์ขันที่เหมาะสม
3. ชี้นำสรุป เป็นการปิดท้ายชั่วโมงการบรรยาย อาจใช้วิธี
 - 1) สรุปโยงเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ
 - 2) ตั้งปัญหาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิจารณ์
 - 3) ฝากปัญหาให้ผู้เรียนไปคิดต่อ
 - 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามปัญหา
 - 5) มอบหมายงานให้ผู้เรียนไปค้นคว้าต่อเพิ่มเติม
 - 6) บอกล่วงหน้าถึงเนื้อหาที่จะเรียนในครั้งต่อไป

ขั้นที่ 3 ติดตามผล ประกอบด้วย

1. วัดและประเมินผลผู้เรียน โดยอาจใช้วิธี
 - 1) ตรวจสอบจุดบันทึกที่ผู้เรียนจดบรรยาย
 - 2) ถามคำถามในเนื้อหาที่บรรยาย
 - 3) ให้ทำข้อสอบหรือแบบฝึกหัดเพิ่มเติม
2. วัดผล ประเมินผลผู้สอน โดยอาจใช้วิธี
 - 1) จัดทำแบบสอบถามให้ผู้เรียนได้ทราบความคิดเห็น เกี่ยวกับวิธีการสอน การอธิบายการใช้น้ำเสียง และบุคลิกท่าทาง
 - 2) ให้เพื่อนครูได้เข้าสังเกตการณ์สอน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการสอน
 - 3) บันทึกการบรรยายของตนแล้วนำไปพิจารณา และประเมิน

4.การระดมสมอง (Brainstorming)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย การระดมสมอง (Brainstorming) ไว้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนภายในกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นอย่างเสรี เพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุงสิ่งหนึ่งสิ่งใด กิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด โดยปราศจากข้อจำกัดหรือกฎเกณฑ์ใดๆ ทั้งสิ้น ไม่มีการอภิปรายหรือประเมินผลความคิดเห็นนั้น ในระหว่างการเสนอความคิดเห็น ซึ่งอาจจะกระทำได้ภายหลังการระดมสมองสิ้นสุดลง เลขานุการต้องบันทึกความคิดเห็นเอาไว้ทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึง ข้อผิด-ถูก ดี-ไม่ดี เหมาะสม-ไม่เหมาะสม ควร-ไม่ควร ความคิดทุก

อย่างจะต้องได้รับการยอมรับจากกลุ่มทั้งสิ้น และผู้เข้าร่วมระดมสมองจะต้องไม่หัวเราะหรือยับยั้งความคิดเห็นใด แต่สามารถที่จะขยายเพิ่มเติมโดยคนอื่นได้ และบุคคลที่จะเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม นั้น จะต้องกล่าวคำว่า “ผมเห็นด้วยกับความคิดเห็นคุณ...และขอเสริมว่า...”

นอกจากนี้ คำถามที่ใช้ในการระดมสมอง ไม่ต้องเลือกคำถามที่ต้องการคำตอบยาว เพราะเราต้องการความคิดเห็นในสิ่งที่จะทำ (What) ส่วนวิธีการที่จะทำอย่างไร (How) นั้น ควรจะได้พิจารณาภายหลังลองฝึกระดมสมอง ผลของการระดมสมองนี้จะเป็นเครื่องชี้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นความสำคัญของการใช้วิธีการนี้ ความคิดเห็นมากมาย 30 – 50 ความคิด เกิดขึ้นจากสมาชิกภายในเวลาจำกัด

ขั้นตอนการสอนการระดมสมอง มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมาย ต้องกำหนดให้กระชับ เฉพาะเจาะจง และชัดเจนที่สุดว่าจะระดมสมองเรื่องอะไร เพื่ออะไรและต้องทำให้สมาชิกเข้าใจ และเห็นด้วยกับเป้าหมายนั้น

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกลุ่ม จะมีจำนวนเท่าไร ใครบ้าง ใครจะทำหน้าที่เขียนความคิดของสมาชิกและสถานที่ที่จะนำแผ่นการ์ดความคิดไปติดต้องให้มองเห็นได้ชัดเจน และในบางครั้งผู้นำกลุ่มต้องเด็ดขาดหากมีสมาชิกบางคนเริ่มครอบงำหรือข่มผู้อื่น

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดเวลา ต้องแน่ชัดและเหมาะสม จะเริ่มและจะต้องยุติเมื่อใดการมีเวลาจำกัดจะสร้างความกดดันให้สมองเร่งทำงานอย่างเต็มที่ สมองซีกขวาจะคิดส่วนสมองซีกซ้ายจะประเมินความคิดของตนเองว่าเหมาะสมหรือไม่ แล้วรีบแสดงออกมาโดยเร็ว

5. การสาธิต (Demonstration)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย การสาธิต (Demonstration) ไว้ว่าเป็นการแสดงให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประโยชน์โดยตรง โดยปกติในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือนั้นการสาธิตช่วยเสริมสร้างทักษะในวิชาการลูกเสือเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามการสาธิตที่ดีก็อาจช่วยส่งเสริมการสร้างทักษะในด้านอื่นได้เช่นกัน การสาธิตไม่เหมาะที่จะให้การฝึกอบรมกับกลุ่มบุคคลกลุ่มใหญ่

องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอน

- 1) มีเรื่องหรือสิ่งที่จะสาธิต
- 2) มีการแสดง การทำ ให้ผู้เรียนสังเกตดู
- 3) มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการสาธิต

จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อกระตุ้นความสนใจให้นักเรียนมีความสนใจในบทเรียนยิ่งขึ้น
- 2) เพื่อช่วยในการอธิบายเนื้อหาที่ยาก ซึ่งต้องใช้เวลามากให้เข้าใจง่ายขึ้น และประหยัดเวลาบางเนื้อหาอาจจะอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้ยาก การสาธิตจะทำให้นักเรียนได้เห็นขั้นตอนและเกิดความเข้าใจง่าย
- 3) เพื่อพัฒนาการฟัง การสังเกตและการสรุปทำความเข้าใจในการสอน โดยใช้วิธีสาธิต นักเรียนจะฟังคำอธิบายควบคู่ไปด้วย และต้องสังเกตขั้นตอนต่างๆ ตลอดจนผลที่ได้จากการสาธิต แล้วจึงสรุปผลของการสาธิต

4) เพื่อแสดงวิธีการหรือกลวิธีในการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่สามารถอธิบายได้ด้วยคำพูด เช่น การทำกิจกรรมในวิชาคหกรรม ศิลปะ เป็นต้น

5) เพื่อสรุปประเมินผลความเข้าใจในบทเรียน

6) เพื่อใช้ทบทวนผลความเข้าใจในบทเรียน

ขั้นตอนการสอนแบบสาธิต ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการสอน ประกอบด้วย

- 1) กำหนดจุดประสงค์ในการสาธิตให้ชัดเจน
- 2) จัดลำดับเนื้อหาตามขั้นตอน
- 3) เตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สิ่งที่จะให้นักเรียนได้ปฏิบัติ ตลอดจนคำถามที่จะใช้ให้

รอบคอบ

- 4) เตรียมสื่อการเรียนการสอนและเอกสารประกอบให้พร้อม
- 5) กำหนดเวลาในการสาธิตให้พอเหมาะ
- 6) กำหนดวิธีการวัดผล และประเมินผลที่ชัดเจน
- 7) เตรียมสภาพห้องเรียนให้เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนมองเห็นการสาธิตได้อย่างทั่วถึง
- 8) ทดลอง สาธิตเพื่อให้แน่ใจว่าไม่เกิดการติดขัด

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการสาธิต ประกอบด้วย

- 1) บอกจุดประสงค์การสาธิตให้นักเรียนทราบ
- 2) บอกกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ เช่น นักเรียนจะต้องจดบันทึก สังเกตกระบวนการสรุป

ขั้นตอน ตอบคำถาม เป็นต้น

- 3) ดำเนินการสาธิตตามลำดับขั้นตอนที่เตรียมไว้ ประกอบกับการอธิบายอย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 สรุปประเมินผล ประกอบด้วย

- 1) ผู้สอนเป็นผู้สรุปความสำคัญ ขั้นตอนของสิ่งที่สาธิตนั้นด้วยตัวเอง
- 2) ให้ผู้เรียนเป็นผู้สรุป เพื่อประเมินว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนนั้นๆ มากน้อยเพียงใด
- 3) ผู้สอนอาจใช้วิธีการต่างๆ เพื่อประเมินว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง ขั้นตอนการสาธิตมากน้อยเพียงไร เช่น ให้ตอบคำถาม ให้เขียนรายงาน ให้แสดงการสาธิตให้ดู เป็นต้น

- 4) ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม

6. ระบบฐานหรือการสอนแบบฐาน (Base Method)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย ระบบฐานหรือการสอนแบบฐาน (Base Method) ไว้ว่าเป็นวิธีที่ผู้สอน (วิทยากร) ต้องมีความเข้าใจในจุดหมาย (Aims) ของวิธีการสอนนี้เป็นอย่างดี คือ วิธีการสอนแบบฐานนี้จะช่วยให้ผู้เข้ารับการศึกษาเกิดทักษะ และให้ความรู้เป็นสำคัญมากกว่าการเปลี่ยนทัศนคติ

ผู้สอนต้องพิจารณาในเนื้อหาวิชาว่าเหมาะสมกับการใช้วิธีสอนแบบนี้หรือไม่ ด้วยเหตุผลว่าวิธีการสอนนี้จะต้องใช้บุคลากรเพิ่มขึ้น เนื้อหาวิชาต้องแบ่งออกเป็นแขนงวิชาย่อยๆ ได้ และอาจจะต้องใช้วิธีการสอนแบบ

อื่นเข้าร่วมด้วย เป็นต้น

ขั้นตอนการสอนแบบระบบฐานหรือการสอนแบบฐาน มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการจัดแบ่งหัวข้อวิชาและผู้รับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนฐานและอุปกรณ์ประกอบฐานให้พร้อมและมีคุณภาพดี ลักษณะฐานควรอยู่ห่างกันพอควรและไม่รบกวนซึ่งกันและกัน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนแบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นกลุ่มเล็กๆ เท่าๆ กัน จัดหมุนเวียนให้เป็นระบบเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ได้ทั่วถึงทุกๆ ฐาน และอย่างเท่าเทียมกัน

ขั้นตอนที่ 4 อาจจัดให้มีการวัดผลการฝึกอบรมภายในฐานการฝึกอบรม โดยวิทยากรประจำฐานเป็นผู้ดำเนินการหรือกระทำรวมเป็นกลุ่มใหญ่โดยวิทยากรผู้บรรยายก็ได้

ข้อควรปฏิบัติในการจัดฐาน

- 1) จัดวิชาให้มีความเหมาะสม
- 2) ผู้ประจำฐานมีความรู้ และมีการเตรียมการล่วงหน้า
- 3) เครื่องมือและอุปกรณ์ต้องพร้อม และอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี
- 4) ต้องรักษาเวลาในการเข้ารับการฝึกอบรมตามฐาน

7. การสวมบทบาท (Role Playing)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย การสวมบทบาท (Role Playing) ไว้ว่าเป็นกลวิธีหนึ่งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้ฝึกการวิเคราะห์ และประเมินผลบทบาทจากการแสดงของสมาชิกที่อยู่ในรูปแบบของการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมในการทำงานของมนุษย์ ผู้แสดงจะต้องพยายามแสดงออกทางอารมณ์ทุกด้านตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย

องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอนแบบบทบาทสมมติ

- 1) มีผู้สอนและผู้เรียน
- 2) มีสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
- 3) มีการแสดงบทบาทสมมติ
- 4) มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ
- 5) มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นตอนของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

- 1) ผู้สอนและผู้เรียนนำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
- 2) ผู้สอนและผู้เรียนเลือกผู้แสดงบทบาท
- 3) ผู้สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์
- 4) ผู้เรียนแสดงบทบาท และสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก

5) ผู้สอนและผู้เรียน อภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง

6) ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

7) ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

8. การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการ (Project Work Group)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการ (Project Work Group) ไว้ว่าเป็นการให้แบบฝึกหัดหรือให้งานไปทำ แต่ก็เป็นการที่ก้าวหน้า และให้คุณค่ามากกว่าในด้านความรู้ความเข้าใจและการฝึกทักษะวิชาลูกเสือบางชนิดได้อย่างดี นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้เป็นพิเศษแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เสนอแนวคิดสร้างสรรค์ได้อย่างมีเหตุผล และก็สามารถทดลองและปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเพื่อเป็นแนวทางอีกประการหนึ่งในการพัฒนาทักษะด้วยวิธีการปฏิบัติอีกทางหนึ่งด้วย

ขั้นตอนการสอนการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทบทวนความรู้และความสนใจเด็ก

1. เด็กและครูจะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอภิปรายเพื่อเลือกและปรับหัวข้อเรื่องที่จะทำการสืบค้น หัวข้ออาจเสนอโดยเด็กและครู โดยใช้หลักในการเลือกหัวข้อเรื่อง ดังนี้

1) เลือกหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เด็กมีอยู่ทุกวัน อย่างน้อยเด็กประมาณ 2-3 คน ควรจะคุ้นเคยกับหัวข้อเรื่อง และจะช่วยในการตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องด้วย

2) ทักษะพื้นฐานทางการรู้หนังสือและจำนวนควรถูกบูรณาการอยู่ในหัวข้อเรื่องที่ทำการโครงการ รวมทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษา

3) หัวข้อที่เลือกควรใช้เวลาทำโครงการอย่างน้อย 1 สัปดาห์ และเหมาะที่จะทำการสำรวจ ค้นคว้าที่โรงเรียนมากกว่าที่บ้าน

เมื่อได้หัวข้อเรื่องแล้ว ครูควรเริ่มทำแผนที่ทางความคิด (Mindmap) หรือใยแมงมุม (Web) เพื่อระดมความคิดร่วมกับเด็กในหัวเรื่อนั้น และจัดแสดงแผนที่ทางความคิดที่ทำไว้ภายในชั้นเรียน ซึ่งข้อมูลต่างๆ ที่ได้สามารถใช้ในการสรุป อภิปรายระหว่างทำโครงการ และยังสามารถเชื่อมโยงไปยังหัวข้อย่อยได้อีกนอกจากนี้ ในช่วงอภิปรายระดมความคิด ครูจะทราบว่าเด็กมีประสบการณ์ในหัวเรื่อนั้นเพียงใด เด็กจะเสนอประสบการณ์ และแสดงแนวคิดสิ่งที่ตนเข้าใจในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสมของวัย เช่น เด็กปฐมวัยอาจใช้การเขียนภาพเล่นบทบาทสมมติ เป็นต้น ครูจะเป็นผู้ช่วยให้เด็กเสนอคำถามที่ต้องการสืบค้นหาคำตอบ จดหมายเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่จะสืบค้นถูกส่งไปยังบ้านของเด็ก ครูจะเป็นผู้กระตุ้นให้พ่อแม่พูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับหัวเรื่อนั้น เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ครูจะชี้แนะวิธีสืบค้นเพื่อให้เด็กแต่ละคนได้ทำงานตามศักยภาพโดยใช้ทักษะพื้นฐานทางการสร้าง การวาดภาพดนตรี และบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 2 ให้โอกาสเด็กค้นคว้าและมีประสบการณ์ใหม่

เป็นขั้นตอนของงานในภาคสนาม ประกอบด้วยการสืบค้นตามแหล่งข้อมูลต่างๆ ถือเป็นหัวใจของโครงการ เนื่องจากครูจะเป็นผู้จัดหา จัดเตรียมแหล่งข้อมูลให้เด็กสืบค้นไม่ว่าจะเป็นของจริง หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ หรือแม้แต่การออกไปศึกษานอกสถานที่ หรือนัดหมายผู้เชี่ยวชาญและวิทยากรท้องถิ่น

เพื่อให้เด็กทำการสืบค้น สังเกตอย่างใกล้ชิดและบันทึกสิ่งที่พบเห็น อาจมีการเขียนภาพที่เกิดจากการสังเกต การทำกราฟ แผนภูมิไดอะแกรม หรือการสร้างแบบต่างๆ การสำรวจ การคาดคะเน การอภิปราย รวมถึงการเล่นบทบาทสมมติเพื่อแสดงความเข้าใจในความรู้ใหม่ที่ได้

ขั้นตอนที่ 3 ประเมิน สะท้อนกลับ และแลกเปลี่ยนงานโครงการ

เป็นขั้นตอนของการสรุปเหตุการณ์ รวมถึงการเตรียมการเสนอรายงานและผลที่ได้ในรูปของการจัดแสดง การค้นพบ และจัดทำสิ่งต่างๆ การสนทนา การเล่นบทบาทสมมติ หรือจัดนำชมสิ่งที่ได้จากการก่อสร้าง ครูจะจัดให้เด็กได้แลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนเรียนรู้กับผู้อื่น เด็กสามารถช่วยกันเล่าเรื่องการทำโครงการให้ผู้อื่นฟัง โดยจัดแสดงสิ่งที่เด่นให้เพื่อนในชั้นเรียนอื่น ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้บริหารได้เห็น ครูจะช่วยให้เด็กเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาแสดง ซึ่งการทำเช่นนี้เท่ากับช่วยให้เด็กทบทวนและประเมินโครงการทั้งหมด ครูอาจเสนอให้เด็กได้จินตนาการความรู้ใหม่ที่ได้ผ่านทางศิลปะและละคร สุดท้ายครูนำความคิดและความสนใจของเด็กไปสู่การสรุปโครงการ และอาจนำไปสู่หัวเรื่องใหม่ของโครงการต่อไป

ลักษณะโครงสร้างของการปฏิบัติโครงการ

1) การอภิปรายกลุ่ม ในงานโครงการครูสามารถแนะนำการเรียนรู้ให้เด็ก และช่วยให้เด็กแต่ละคนมีโอกาสแลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนทำกับเพื่อน การพบปะสนทนากันในกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น ทำให้เด็กมีโอกาสที่จะอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2) การศึกษานอกสถานที่ สำหรับเด็กปฐมวัยไม่จำเป็นต้องเสียเงินเป็นจำนวนมาก เพื่อพาเด็กไปยังสถานที่ไกลๆ ประสบการณ์ในระยะแรกครูอาจพาไปทัศนศึกษานอกห้องเรียน เรียนรู้สิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่อยู่รอบบริเวณโรงเรียน เช่น ร้านค้า ถนนหนทาง ป้ายสัญญาณงานบริการต่างๆ เป็นต้น จะช่วยให้เด็กเข้าใจโลกที่แวดล้อม มีโอกาสพบปะกับบุคคลที่มีความรู้เชี่ยวชาญในหัวเรื่องที่เด็กสนใจ ซึ่งถือเป็นประสบการณ์เรียนรู้ขั้นแรกของงานศึกษาค้นคว้า

3) การนำเสนอประสบการณ์เดิม เด็กสามารถที่จะทบทวนประสบการณ์เดิมในหัวเรื่องที่ตนสนใจ มีการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในประสบการณ์ที่เหมือนหรือแตกต่างกับเพื่อน รวมทั้งแสดงคำถามที่ต้องการสืบค้นในหัวข้อเรื่องนั้นๆ นอกจากนี้เด็กแต่ละคนสามารถที่จะเสนอประสบการณ์ที่ตนมีให้เพื่อนในชั้นได้รู้ ด้วยวิธีการอันหลากหลายเสมือนเป็นการพัฒนาทักษะเบื้องต้นไม่ว่าจะเป็นเขียนภาพ การใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ การเล่นบทบาทสมมติ และการก่อสร้างแบบต่างๆ

4) การสืบค้น งานโครงการเปิดกว้างให้ใช้แหล่งค้นคว้าข้อมูลอย่างหลากหลายตามหัวเรื่องที่สนใจ เด็กสามารถสัมภาษณ์พ่อแม่ผู้ปกครองของตนเอง บุคคลในครอบครัว เพื่อนนอกโรงเรียน สามารถหาคำตอบของตนด้วยการศึกษานอกสถานที่ สัมภาษณ์วิทยากรท้องถิ่นที่มีความรอบรู้ในหัวเรื่อง อาจสำรวจวิเคราะห์วัตถุสิ่งของด้วยตนเอง เขียนโครงร่าง หรือใช้แว่นขยายส่องวัตถุต่าง ๆ หรืออาจใช้หนังสือในชั้นเรียน หรือในห้องสมุดทำการค้นคว้า

5) การจัดแสดง การจัดแสดงสามารถทำได้หลายรูปแบบ อาจใช้ฝาผนังหรือป้ายมาจัดแสดงงานของเด็กเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้ที่ได้รับจากการสืบค้นแก่เพื่อนในชั้น โดยครูสามารถให้เด็กในชั้นได้รับทราบความก้าวหน้าในการสืบค้นโดยจัดให้มีการอภิปรายหรือการจัดแสดง เพื่อเป็นการเปิด

โอกาสให้เด็กและครูได้เล่าเรื่องงานโครงการที่ทำแก่ผู้มาเยี่ยมชมเรียนอีกด้วย

9. การศึกษารายกรณี (Case Study Method)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย การศึกษารายกรณี (Case Study Method) ไว้ว่าเป็นแนว การฝึกอบรมที่เน้นถึงแนวทางแก้ปัญหาเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเพื่อเป็นการฝึก การคิด การตัดสินใจใน กระบวนการแบบประชาธิปไตยที่ยังถือระบบหมู่พวกเป็นสำคัญ “คือเสียงส่วนใหญ่” เป็นการแก้ปัญหา ทางด้านสันติวิธี มีผลต่อการให้ความรู้หรือประสบการณ์ในเรื่องที่นำมาเป็นหัวข้ออภิปราย ซึ่งอาจเป็นเรื่องจริง หรือสร้างขึ้นมาก็ได้

การศึกษารายกรณีเป็นการศึกษาจากเรื่องราวที่จัดทำขึ้นไว้เป็นอย่างดี มาจากเรื่องจริงหรือเรื่องที่แต่ง ขึ้นอย่างมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้พิจารณาวิเคราะห์และตัดสินใจ สรุปและเสนอแนวทาง แก้ปัญหาต่างๆ ภายใต้สถานการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุด

การศึกษารายกรณีเป็นกลวิธีที่ดีและเหมาะสมสำหรับการให้การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่เป็นอย่างมาก มี จุดหมาย (Aim) คือ การให้โอกาสแก่สมาชิกผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนได้ศึกษา แลกเปลี่ยนแนวคิดซึ่งกันและ กัน นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ทักษะ และทัศนคติได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ลำดับขั้นตอนของการทำการศึกษากรณี

1) คัดเลือกนักเรียนที่จะทำการศึกษา โดยทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน ว่าใครประสบปัญหาด้านใดบ้าง เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาด้านความประพฤติ ปัญหาด้านอารมณ์และสังคม เป็นต้น หรือเป็นนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเป็นที่สนใจของคนส่วนใหญ่ในโรงเรียน ผลการเรียนดีเป็น เยี่ยมเป็นนักกีฬายอดเยี่ยม มีความสามารถสูงทางศิลปะ เป็นต้น

2) รวบรวมข้อมูลเป็นการค้นหารายละเอียดข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับตัวผู้ถูกศึกษา โดย พยายามรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อนำไปวิเคราะห์และวินิจฉัยต่อไป ข้อมูลที่รวบรวมนั้น ควรได้มาจากตัวนักเรียนเองหรือผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา เป็นต้น โดยใช้เครื่องมือ เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การเยี่ยมบ้าน สังคมมิติและแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ เป็นต้น

3) วิเคราะห์ข้อมูล (Analysis) เป็นการแยกแยะให้เห็นรายละเอียดของข้อมูล และสภาพของ ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้น

4) วินิจฉัยข้อมูล (Diagnosis) เป็นการนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลมาพิจารณาหาสาเหตุ ของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือพฤติกรรมในทางบวกโดยใช้หลักทฤษฎีทางจิตวิทยามาเป็นพื้นฐาน ประกอบการพิจารณา การสรุปผลจากการวินิจฉัยในขั้นนี้อาจจะยังไม่ได้ข้อยุติ แต่ก็ก็เป็นแนวทางที่จะนำไป ประกอบการสังเคราะห์ข้อเท็จจริงในขั้นต่อไป

5) การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการศึกษาหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อนำ ข้อมูลที่ได้มารวมกับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความมั่นใจในการวิเคราะห์ และวินิจฉัยได้ ตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น

6) การให้ความช่วยเหลือ (Treatment) เป็นการคิดหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ให้ความช่วยเหลือและแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ตลอดจนช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจตนเองได้อย่างถูกต้องและปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถตัดสินใจได้อย่างฉลาดโดยแบ่งวิธีการให้ความช่วยเหลือเป็น 3 วิธีการ คือ

6.1) การแก้ไข (Curative) ผู้ศึกษาสามารถใช้วิธีการแก้ไขเพื่อให้ความช่วยเหลือได้

6.1.1) ให้คำปรึกษา (Counseling) เพื่อให้คลายความกังวลใจ โดยให้ผู้รับคำปรึกษา (Counselor) ได้เข้าใจในปัญหาจนกระทั่งสามารถหาทางแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

6.1.2) ส่งให้ผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญในปัญหานั้นๆ โดยตรงในกรณี que ผู้ศึกษาพบว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่พบนั้นมีผู้ที่มีความสามารถช่วยเหลือได้อยู่ตรงประเด็นหรือในกรณี que ผู้ศึกษาขาดความมั่นใจในการให้ความช่วยเหลือในปัญหานั้นๆ

6.1.3) ถ้าเป็นปัญหาที่รุนแรงเกี่ยวกับทางด้านจิตใจจนเกินความสามารถของผู้ศึกษาต้องหาทางส่งต่อ (Refer) ไปยังจิตแพทย์ (Psychiatrit) หรือผู้มีความชำนาญโดยเฉพาะเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป

6.2) การป้องกัน (Prevention) โดยการหาทางป้องกันหรือสกัดกั้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นในอนาคต โดยการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้รับการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

6.3) การส่งเสริม (Promotion) เป็นการช่วยส่งเสริมให้ผู้รับการศึกษามีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่างๆ เป็นแรงเสริมให้เกิดกำลังใจในการสร้างเสริมสิ่งต่างๆรอบตัวให้ดีขึ้น

7) การติดตามผล (Follow-Up) เป็นการศึกษาถึงวิธีการต่างๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแล้วนั้นว่าได้ผลประการใด มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมอะไรบ้าง

10. การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Method)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้ความหมาย การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Method) ไว้ว่าเป็นการอภิปรายโดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีจำนวนตั้งแต่ 3 – 10 คน ในเวลาของการจัดการอภิปรายเป็นคณะไปพร้อมกัน หรืออาจแยกจัดแต่ละลักษณะก็ได้เช่นกัน และในทางปฏิบัติก็นิยมกระทำทั้ง 3 รูปแบบไปพร้อมกันเพราะทำให้ผู้ฟังหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่เบื่อหน่าย

สำนักพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้ความหมาย การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion) ไว้ว่าจะต้องใช้กลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ 3 คนไปจนถึง 10 คน ซึ่งคณะของผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านี้จะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสนใจเกี่ยวกับหัวข้อหรือประเด็นในการประชุมพิเศษ โดยคณะผู้อภิปรายจะต้องมานั่งรวมกันอยู่ต่อหน้าผู้ฟัง โดยมีพิธีกรหรือผู้ดำเนินการประชุม (Moderator) เป็นผู้ดำเนินรายการ คณะผู้อภิปรายจะอภิปรายไปตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายอย่างมีระเบียบ ใช้หลักการและเหตุผล โดยทั่วไปแล้วเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันอย่างมาก เพราะนอกจากจะได้ข้อเท็จจริง และแนวความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ยังจะ

ได้เห็นการใช้เหตุผลโต้แย้งหรือสนับสนุนความคิดเห็นระหว่างผู้อภิปรายร่วมกัน ช่วยให้ผู้ฟังมีความคิดอ่านกว้างขวางไปอีกมาก การอภิปรายเป็นคณะไม่ควรใช้เวลาเกิน 3 ชั่วโมง

ขั้นตอนการสอนการอภิปรายเป็นคณะ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พิธีกรดำเนินการตามกำหนดการ โดยเชิญประธานเปิดการสัมมนา หลังจากนั้นพิธีกรแนะนำหัวข้อที่จะดำเนินการสัมมนาและผู้ร่วมดำเนินการอภิปรายทุกคน

ขั้นตอนที่ 2 เริ่มดำเนินการอภิปราย โดยเปิดโอกาสให้ผู้อภิปรายแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างอิสระ หลังจากนั้นพิธีกรอาจจัดช่วงเวลาสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้อภิปรายด้วยตนเอง โดยพิธีกรเป็นผู้สรุปในแต่ละตอน

ขั้นตอนที่ 3 การจัดสถานที่การสัมมนา ควรจัดเวทียกพื้นและมีโต๊ะสำหรับการวางเอกสารและวัสดุต่างๆ ให้แก่ผู้อภิปราย โดยจัดเป็นลักษณะแถวเดี่ยวหรือรูปโค้งเล็กน้อย

บทที่ 2 แผนการสอน

วัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ของลูกเสือไซเบอร์

1. เนื้อหา

- 1.1 ความหมายของลูกเสือไซเบอร์
- 1.2 วัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ของลูกเสือไซเบอร์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 สามารถอธิบายความหมายของลูกเสือไซเบอร์ได้
- 2.2 สามารถอธิบายวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ของลูกเสือไซเบอร์ได้

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอน	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เวลา
ขั้นนำ	วิทยากรให้ผู้เข้าฝึกอบรมตอบว่า ใครรู้จักลูกเสือ ประเภทใดบ้าง	5 นาที
ขั้นสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบ่งผู้เข้าฝึกอบรมเป็นกลุ่มๆละ 5-10 คน หรือแบ่งตามหมู่ 2. แจกใบงาน ให้แต่ละกลุ่ม อธิบายความหมายของลูกเสือไซเบอร์ตามความเข้าใจ 3. แจกบัตรคำ ให้ทุกกลุ่มเล่นเกมจับคู่ ว่าตัวเลือกใด คือบทบาทหน้าที่ของลูกเสือไซเบอร์ 4. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการสรุปความหมาย บทบาทหน้าที่ของลูกเสือไซเบอร์ 	20 นาที
ขั้นสรุป	วิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติมและสรุปตามเอกสารในคู่มือ	5 นาที

หมายเหตุ แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4. สื่อ / แหล่งความรู้

- 4.1 ใบงานเรื่องความหมายของลูกเสือไซเบอร์
- 4.2 บัตรคำเรื่องวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ของลูกเสือไซเบอร์

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - การสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันและการนำเสนอผลงาน
- 5.2 เครื่องมือวัดผลและประเมินผล
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกพฤติกรรม
- 5.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล
 - ช่วงคะแนน 16 – 20 คะแนน หมายถึง ผ่าน
 - ช่วงคะแนน 0 – 15 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

คุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1. เนื้อหา

- 1.1 คุณธรรม จริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์
- 1.2 จรรยาบรรณการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
- 1.3 บัญญัติ 10 ประการในการใช้อินเทอร์เน็ต และเครือข่ายทางสังคม
- 1.4 การกระตุ้นให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 สามารถปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์ได้
- 2.2 สามารถปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
- 2.3 สามารถอธิบายบัญญัติ 10 ประการในการใช้อินเทอร์เน็ต และเครือข่ายทางสังคมได้
- 2.4 สามารถเขียนเรียงความเรื่อง “แนวทางการกระตุ้นให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของฉัน”

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอน	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เวลา
ขั้นนำ	1.นำเสนอตัวอย่างกรณีศึกษา 1 เรื่อง (คลิป) 2.วิเคราะห์ให้เห็นว่ากรณีศึกษาดังกล่าว ผิดหลักคุณธรรม จริยธรรม ด้านใดบ้าง	10 นาที
ขั้นสอน	1.แจกใบงานกรณีศึกษาให้แต่ละกลุ่มศึกษาและทำแบบฝึกเพื่อวิเคราะห์กรณีศึกษานั้นๆ ว่าผิดหลักคุณธรรม จริยธรรม ด้านใดบ้าง โดยศึกษาจากเอกสารคู่มือ 2.ให้แต่ละหมู่ นำเสนอผลงาน	30 นาที
ขั้นสรุป	1.วิทยากรเสนอแนะเพิ่มเติม กรณีศึกษาของแต่ละหมู่ (เฉลย) 2.ให้ความรู้เพิ่มเติมตามเอกสารในคู่มือ	20 นาที

หมายเหตุ แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4. สื่อ / แหล่งความรู้

- 4.1 คลิปวิดีโอกรณีศึกษา 1 เรื่อง
- 4.2 ใบงานกรณีศึกษาเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 4.3 กระดาษพู่กัน
- 4.4 ปากกาเคมี

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - การสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันและการนำเสนอผลงาน

5.2 เครื่องมือวัดผลและประเมินผล

- แบบสังเกต
- แบบบันทึกพฤติกรรม

5.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

- ช่วงคะแนน 16 – 20 คะแนน หมายถึง ผ่าน
- ช่วงคะแนน 0 – 15 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

ภัยคุกคามจากการใช้งานทางอินเทอร์เน็ต

1. เนื้อหา

- 1.1 วิธีสังเกตภัยคุกคามจากอินเทอร์เน็ต
- 1.2 วิธีป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต
- 1.3 กรณีศึกษาเกี่ยวกับภัยคุกคามจากการใช้งานทางอินเทอร์เน็ต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 สามารถปฏิบัติตามวิธีสังเกตภัยคุกคามจากอินเทอร์เน็ตได้
- 2.2 สามารถปฏิบัติตามหลักวิธีป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ตได้
- 2.3 สามารถเข้าใจกรณีศึกษาเกี่ยวกับภัยคุกคามจากการใช้งานทางอินเทอร์เน็ตได้

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอน	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เวลา
ขั้นนำ	วิทยากรพูดคุย เรื่องการติดไวรัสคอมพิวเตอร์ของผู้อบรมที่มีประสบการณ์มีกรณีใดบ้าง	5 นาที
ขั้นสอน	1. แจกใบงานให้แต่ละกลุ่มศึกษาเอกสารและระดมความคิด นำเสนอเป็นแผนผังความคิดว่าภัยคุกคามจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตมีกี่ประเภท อะไรบ้าง 2. ให้แต่ละหมู่นำเสนอผลงาน	30 นาที
ขั้นสรุป	1. วิทยากรเสนอแนะเพิ่มเติมกรณีศึกษาของทุกกลุ่ม 2. ให้ความรู้เพิ่มเติมตามเอกสารในคู่มือ	5 นาที

หมายเหตุ แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4. สื่อ / แหล่งความรู้

- 4.1 ใบงานเกี่ยวกับภัยคุกคามจากการใช้งานอินเทอร์เน็ต
- 4.2 กระดาษพู่กัน
- 4.3 ปากกาเคมี

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - การสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันและการนำเสนอผลงาน
- 5.2 เครื่องมือวัดผลและประเมินผล
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกพฤติกรรม
- 5.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล
 - ช่วงคะแนน 16 – 20 คะแนน หมายถึง ผ่าน
 - ช่วงคะแนน 0 – 15 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

เครือข่ายสังคมออนไลน์

1. เนื้อหา

- 1.1 โครงสร้างของเครือข่ายสังคมออนไลน์
- 1.2 วิธีการป้องกันภัยบนเครือข่ายสังคมออนไลน์
- 1.3 ภูมิศึกษาของเครือข่ายสังคมออนไลน์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 สามารถอธิบายโครงสร้างของเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้
- 2.2 สามารถอธิบายวิธีการป้องกันภัยบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้
- 2.3 สามารถเข้าใจกรณีศึกษาเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอน	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เวลา
ขั้นนำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชี้แจงวิธีการศึกษาในเนื้อหาวิชานี้ 2. แบ่งผู้อบรมออกเป็น 4 กลุ่ม 	5 นาที
ขั้นสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่ละกลุ่มไปเข้าเรียนในฐานต่าง ๆ ในลักษณะเวียนฐาน <u>รอบที่ 1 เวลา 15 นาที</u> กลุ่มที่ 1 เข้าเรียนฐานที่ 1 เรื่องโครงสร้างของเครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มที่ 2 เข้าเรียนฐานที่ 2 เรื่องวิธีการป้องกันภัยบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มที่ 3 เข้าเรียนฐานที่ 3 เรื่องกรณีศึกษาของเครือข่ายสังคมออนไลน์ <u>รอบที่ 2 เวลา 15 นาที</u> กลุ่มที่ 1 ไปเรียนฐานที่ 1, กลุ่มที่ 2 ไปเรียนฐานที่ 2 กลุ่มที่ 3 ไปเรียนฐานที่ 3 <u>รอบที่ 3 เวลา 15 นาที</u> กลุ่มที่ 1 ไปเรียนฐานที่ 2, กลุ่มที่ 2 ไปเรียนฐานที่ 3 กลุ่มที่ 3 ไปเรียนฐานที่ 1 	45 นาที
ขั้นสรุป	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติมตามเอกสารในคู่มือ 	10 นาที

หมายเหตุ แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4. สื่อ / แหล่งความรู้

- 4.1 ใบงานเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน
- 5.2 เครื่องมือวัดผลและประเมินผล

- แบบสังเกต
- แบบบันทึกพฤติกรรม

5.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

- ช่วงคะแนน 16 – 20 คะแนน	หมายถึง	ผ่าน
- ช่วงคะแนน 0 – 15 คะแนน	หมายถึง	ไม่ผ่าน

การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์

1. เนื้อหา

- 1.1 ประเภทการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์
- 1.2 แนวโน้มการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์
- 1.3 กรณีศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 สามารถอธิบายประเภทการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ได้
- 2.2 สามารถอธิบายแนวโน้มการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ได้
- 2.3 สามารถเข้าใจกรณีศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ได้

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอน	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เวลา
ขั้นนำ	1. นำเสนอกรณีศึกษาโดยการแสดงบทบาทจากวิทยากร 2. นำเสนอให้เห็นว่ากระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์อย่างไรบ้าง	5 นาที
ขั้นสอน	1. แจกใบงานกรณีศึกษาให้แต่ละกลุ่มศึกษาและวางแผนการแสดงบทบาทสมมติ ให้หมู่อื่นๆ ได้ชมและบอกว่าผิดทางคอมพิวเตอร์อย่างไรบ้าง 2. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน	50 นาที
ขั้นสรุป	1. วิทยากรเสนอแนะเพิ่มเติมกรณีศึกษาของแต่ละกลุ่ม 2. วิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติมตามเอกสารในคู่มือ	5 นาที

หมายเหตุ แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4. สื่อ / แหล่งความรู้

- 4.1 ใบงานเกี่ยวกับกรณีศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - การสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันและการนำเสนอผลงาน
- 5.2 เครื่องมือวัดผลและประเมินผล
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกพฤติกรรม
- 5.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล
 - ช่วงคะแนน 16 – 20 คะแนน หมายถึง ผ่าน
 - ช่วงคะแนน 0 – 15 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

1. เนื้อหา

- 1.1 การใช้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
- 1.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสังคมออนไลน์
- 1.3 กรณีศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 สามารถอธิบายหลักการใช้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ได้
- 2.2 สามารถเข้าใจการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสังคมออนไลน์ได้
- 2.3 สามารถเข้าใจกรณีศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ได้

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอน	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เวลา
ขั้นนำ	1. วิทยากรนำเสนอเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ให้ผู้อบรมได้ดูพร้อมพูดคุยผลการนำเสนอในประเด็นสั้นๆ	5 นาที
ขั้นสอน	1. วิทยากรบรรยายเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์	25 นาที
ขั้นสรุป	1. วิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติมตามเอกสารในคู่มือ	5 นาที

หมายเหตุ แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4. สื่อ / แหล่งความรู้

- 4.1 Power Point เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - การสังเกตพฤติกรรมการเรียน
- 5.2 เครื่องมือวัดผลและประเมินผล
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกพฤติกรรม
- 5.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล
 - ช่วงคะแนน 16 – 20 คะแนน หมายถึง ผ่าน
 - ช่วงคะแนน 0 – 15 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

ระบบการแจ้งภัยออนไลน์ของลูกเสือไซเบอร์

1. เนื้อหา

- 1.1 ระบบข้อมูลสมาชิก
- 1.2 ระบบหลักสูตรและการฝึกอบรม
- 1.3 ระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 1.4 ระบบติดตามการขยายเครือข่ายอาสาสมัคร
- 1.5 ระบบการแจ้งภัยออนไลน์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 สามารถเข้าใจระบบการแจ้งภัยออนไลน์ของลูกเสือไซเบอร์ได้
- 2.3 สามารถปฏิบัติตามระบบการแจ้งภัยออนไลน์ของลูกเสือไซเบอร์ได้

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอน	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เวลา
ขั้นนำ	1. วิทยากรนำเสนอการใช้ระบบการแจ้งภัยออนไลน์ของลูกเสือไซเบอร์ให้ผู้อบรมได้ดูพร้อมพูดคุยผลการนำเสนอในประเด็นสั้นๆ	10 นาที
ขั้นสอน	1. วิทยากรสาธิตการใช้ระบบการแจ้งภัยออนไลน์ของลูกเสือไซเบอร์	100 นาที
ขั้นสรุป	1. วิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติมตามเอกสารในคู่มือ	10 นาที

หมายเหตุ แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4. สื่อ / แหล่งความรู้

- 4.1 Power Point เรื่องการใช้ระบบการแจ้งภัยออนไลน์ของลูกเสือไซเบอร์
- 4.2 คู่มือการใช้ระบบการแจ้งภัยออนไลน์ของลูกเสือไซเบอร์

5. การวัดผลและประเมินผล

- 5.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - การสังเกตพฤติกรรมการเรียน
- 5.2 เครื่องมือวัดผลและประเมินผล
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกพฤติกรรม
- 5.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล
 - ช่วงคะแนน 16 – 20 คะแนน หมายถึง ผ่าน
 - ช่วงคะแนน 0 – 15 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน